

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
S E N A T

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări
Nr. XIX/572/2007

RAPORT

*asupra Cererii de reexaminare a Legii pentru completarea art.5 din
Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului,
formulată de Președintele României*

Cu adresa nr. L429 din 13 noiembrie 2007 (2006), Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a fost sesizată spre dezbatere și întocmirea Raportului asupra *Cererii de reexaminare a Legii pentru completarea art.5 din Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, formulată de Președintele României.*

În ședința din 5 februarie 2008, Comisia juridică a analizat cererea de reexaminare a legii formulată de Președintele României, prevederile legii trimise la promulgare și Decizia Curții Constituționale nr.355 din 4 aprilie 2007 și a constatat următoarele:

Potrivit alin.(2) al art.147 din Constituție, în cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale.

Întrucât Curtea Constituțională, prin Decizia nr.355 din 4 aprilie 2007, a constatat că prevederile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.3/2000 *privind organizarea și desfășurarea referendumului sunt neconstituționale în integralitate*, Parlamentul nu are ce să analizeze din dispozițiile acestei legi, pentru a fi puse de acord cu decizia Curții Constituționale, așa cum prevede alin.(2) al art.147 din Constituția României.

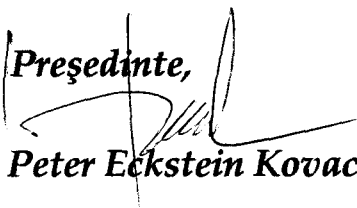
Potrivit alin.(4) al art.147 din Constituție, de la data publicării, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor. Declararea ca neconstituțională a Legii pentru

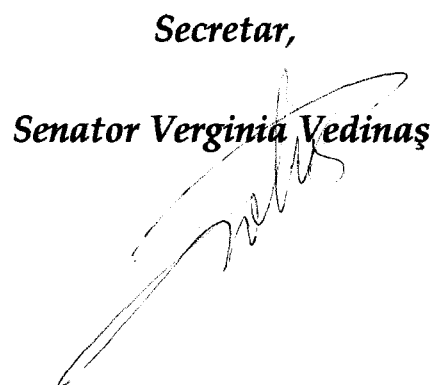
modificarea și completarea Legii nr.3/2000 în întregime duce la imposibilitatea promulgării ei.

Pentru aceste considerente, Comisia juridică a adoptat **raport de admitere a cererii de reexaminare** formulată de Președintele României, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 355 din 4 aprilie 2007.

Aceste constatări sunt necesare pentru scoaterea din evidența legislativă a Senatului, respectiv, a Comisiei juridice, a acestei legi.

Menționăm că legea are caracter organic.

Președinte,

Senator Peter Eckstein Kovacs

Secretar,

Senator Virginia Vedinaș

PARLAMENTUL ROMÂNIEI SENAT

Comisia juridică, de numiri,
Disciplină, imunități și validări
XIX/22/2007

Raport La Cererea Președintelui României de reexaminare a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

Biroul permanent al Senatului, cu adresa L429/2006, a învestit Comisia juridică, la data de 6 februarie 2007, cu soluționarea cererii de reexaminare a Președintelui României a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului.

În ședința din 6 februarie, Comisia juridică a luat în dezbatere cererea de reexaminare și a hotărât să adopte, cu majoritate de voturi (7 voturi „pentru” și 1 „abținere”), raport de admitere, cu amendamentele cuprinse în anexă, care face parte integrantă din prezentul raport.

Prin cererea de reexaminare, Președintele apreciază că textul alin. (4) al art. 5 din Legea nr. 3/2000 este excesiv și nejustificat, constituind o încălcare a Constituției. Textul criticat este următorul :

„Art. 5. – (4) Organizarea referendumului nu poate avea loc simultan cu desfășurarea alegerilor prezidențiale, parlamentare, locale sau alegerilor pentru Parlamentul European ori cu mai puțin de 6 luni de la data alegerilor menționate.”

Comisia consideră că, în parte, critica Președintelui este întemeiată, drept pentru care a reformulat alin. (4), care se regăsește în anexă, ca amendament (adoptat în unanimitate).

Cu privire la constatarea că alin. (1) al art. 12 din Legea nr. 3/2000 a fost abrogat, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 567/2006, care a constatat că textul este neconstituțional, Comisia consideră următoarele : potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, **„Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea Deciziei Curții Constituționale, dacă, în acest interval,**

Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției.”

Având în vedere că Decizia Curții Constituționale a fost publicată în Monitorul Oficial din 14 iulie 2006, Comisia constată că dispozițiile alin. (1) al art. 12 din Legea nr. 3/2000 sunt abrogate, nemaifiind necesar ca Parlamentul să emită o lege de respingere a acestui text. De asemenea, prin amendamentul formulat la art. 3 alin. (2), este soluționată și această observație cuprinsă în cererea de reexaminare transmisă de Președintele României.

În raport cu obiectul de reglementare, legea reexaminată face parte din categoria legilor **organice**, potrivit art. 76 alin. (1) din Constituția României, și o supunem spre dezbatere și adoptare Plenului Senatului, împreună cu **raportul de admitere**.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Constituția României, precum și art. 88 alin. (7) pct. 2 din Regulamentul Senatului, Senatul ia în dezbatere cererea de reexaminare, în calitate de **primă** Cameră sesizată.

PREȘEDINTE

Senator

Peter Eckstein Kovacs

SECRETAR

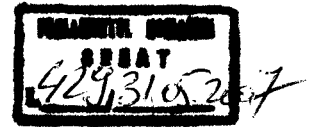
Senator

Valentin Dinescu

Amendamente
La Cererea Președintelui României de reexaminare a Legii pentru
modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și
desfășurarea referendumului,
Adoptate de Comisia juridică

Nr. crt.	Text lege	Text adoptat de Comisie	Observații Inițiatori
1	Art. 3. – Problemele care nu pot fi supuse revizuirii, potrivit art. 152 din Constituția României, republicată, nu pot face obiectul referendumului.	Art. 3. – (1) - se introduce alin. (2), cu următorul cuprins : (2) Nu constituie probleme de interes național în sensul art. 11 și nu formează obiectul referendumului, în condițiile art. 90 din Constituție, problemele care vizează revizuirea Constituției.	- amendament propus de dl. sen. Antonie Iorgovan și adoptat de Comisie cu majoritate de voturi.
2	Art. 5. – (3) Referendumul local este valabil indiferent de numărul persoanelor care participă la scrutin atunci când se organizează, potrivit legii, pentru probleme	- se elimină	- amendament propus de dl. sen. Șerban Nicolae și adoptat cu majoritate de voturi (6 voturi „pentru”).

Nr. crt.	Text lege	Text adoptat de Comisie	Observații Inițiatori
	de interes local.		
3	Art. 5. – (4) Organizarea referendumului nu poate avea loc simultan cu desfășurarea alegerilor prezidențiale, parlamentare, locale sau a alegerilor pentru Parlamentul European, ori cu mai puțin de 6 luni înainte de data alegerilor menționate.	Art. 5. – alin. (4) devenit alin. (3) Organizarea referendumului național nu poate avea loc simultan cu desfășurarea alegerilor prezidențiale, parlamentare ori pentru Parlamentul European și nu se poate organiza cu mai puțin de 3 luni înainte de data alegerilor menționate și în termen de 45 de zile după această dată.	- amendament propus de dl. sen. Șerban Nicolae și adoptat cu majoritate de voturi
4	Art. 5. -	Art. 5. – (4) Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător pentru referendumul local în raport cu alegerile locale.	- amendament propus de dl. sen. Șerban Nicolae și adoptat cu majoritate de voturi

PARLAMENTUL ROMÂNIEI SENAT

COMISIA JURIDICĂ, DE NUMIRI,
DISCIPLINĂ, IMUNITĂȚI ȘI VALIDĂRI
Nr. XIX/ 512 /2007

Raport

la reexaminarea

Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.3 din 2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului

Cu adresa nr. L429/2006, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a fost sesizată spre dezbateră și întocmirea raportului la reexaminarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.3 din 2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului.

În ședința din 29 mai 2007, Comisia juridică, a analizat legea și Decizia nr. 355 din 4 aprilie 2007 a Curții Constituționale, prin care legea este declarată **neconstituțională**, în integralitatea ei.

Astfel, potrivit art. 18 alin. (2) și (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, decizia prin care se constată neconstituționalitatea legii se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale, conform art. 147 alin. (2) din Constituția României.

Examinând obiecțiile de neconstituționalitate formulate, prevederile legii, prin raportare la dispozițiile constituționalitate incidente, Curtea Constituțională constată că **sesizarea de neconstituționalitate** este **întemeiată**. Astfel :

- pct. 2 din legea criticată, care modifică art. 5 alin. (2), prevede că „Referendumul este valabil doar dacă la acesta participă cel puțin jumătate plus unu din numărul persoanelor înscrise în listele electorale, cu excepția situației prevăzute la art. 10 alin. (2)”, excepție care dispune că **demiterea președintelui** României, ales în condițiile art. 81 alin. (3) din Constituție, este aprobată dacă este întrunită majoritatea voturilor valabil exprimate pe întreaga țară de către **cetățenii prezenți**. Această prevedere contravine art. 81 din Constituție, întrucât creează a diferență de legitimitate între cele două tipuri de președinte : președintele care este la primul tur de scrutin și președintele ales la cel de-al doilea tur de scrutin. Președintele, odată

ales, are un statut constituțional care nu poate fi diferențiat în raport de numărul de voturi cu care a fost ales. Reglementarea a două tururi de scrutin oferă o soluție electorală pentru neprezentarea la vot a unui anumit număr de cetățeni în vederea alegerii Președintelui României „prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat”, iar nu pentru a crea diferențe de legitimitate. Constituția precizează atribuțiile președintelui, fără a face vreo distincție în sensul precizat mai sus. ***Singura distincție reglementată vizează instituția președintelui interimar, conform art. 98 : „(2) Atribuțiile prevăzute la art. 88 – 90 nu pot fi exercitate pe durata interimatului funcției prezidențiale.”***

- Coroborând textul art. 90 din Constituție, conform căruia „Președintele României, după consultarea Parlamentului, poate cere poporului să-și exprime, prin referendum, voința cu privire la probleme de interes național”, cu textul art. 95 alin. (3), care dispune că în cazul aprobării propunerii de suspendare din funcție a Președintelui României, „(...) în cel mult 30 de zile se organizează un referendum pentru demiterea Președintelui”, rezultă că referendumul se poate desfășura oricând în cursul anului, dacă Parlamentul a fost consultat sau a aprobat propunerea de suspendare din funcție a Președintelui României. Astfel, potrivit Constituției, nu există nicio altă condiție care să interzică organizarea și desfășurarea referendumului simultan cu alegerile prezidențiale, parlamentare, locale sau cele pentru Parlamentul European, ori într-un interval de timp anterior sau posterior alegerilor menționate.
- În condițiile în care legea, prin introducerea alin. (3) – (6) la art. 5 din Legea nr. 3/2000, se referă la alegerile locale, fără a preciza dacă este vorba de alegeri generale sau parțiale, acestea se pot desfășura în fiecare lună a anului. Astfel, suprimarea referendumului prin obstacolele stabilite de lege poate genera blocaje constituționale, data alegerilor devenind dependentă de data desfășurării referendumului.
- Art. 12 alin. (1) din lege, care prevede că „(1) Nu constituie probleme de interes național, în sensul art. 11, și nu formează obiectul referendumului, în condițiile art. 90 din Constituția României, republicată, problemele care vizează revizuirea Constituției.”, contravine dispozițiilor art. 90 din Constituție. Astfel, stabilirea problemelor de interes național este de competența Președintelui României, Parlamentul urmând a fi consultat în legătură cu organizarea referendumului cu privire la probleme de interes național.

- Legea, în ansamblul ei, este neconstituțională, contravenind dispozițiilor art. 77 alin. (2) din Constituție, întrucât Parlamentul României trebuia să se pronunțe strict față de problemele ridicate de Președinte în cererea de reexaminare din 12 ianuarie 2007. Prin adăugarea unor noi articole legii supuse reexaminării, Parlamentul a depășit limitele învestirii.

Comisia juridică constată că legea, prin admiterea obiecției de neconstituționalitate, este neconstituțională, în integralitatea ei, rămânând fără obiect.

Ca atare, nefiind cazul de a se pune de acord textele din legea supusă examinării Curții Constituționale cu Decizia nr. 355 din 4 aprilie 2007, soluția care se impune este **respingerea legii**.

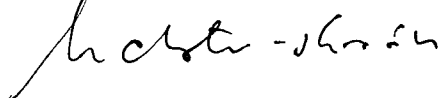
În consecință, supunem Plenului Senatului **Raportul de respingere**.

În raport cu obiectul de reglementare, legea se încadrează în categoria legilor **organice** și propunem respingerea ei, potrivit art. 76 alin. (1) din Constituția României.

În conformitate cu art. 75 alin. (1) din Constituție și art. 88 alin. (7) pct.2 din Regulamentul Senatului, Senatul ia în dezbatere raportul Comisiei în calitate de **primă Cameră** sesizată.

PREȘEDINTE

Sen. Peter Eckstein Kovacs

SECRETAR

Sen. Valentin Dinescu

